

Anna Sawicka, główny specjalista ds. inżynierii środowiska, BOŚ S.A.

Bank Ochrony Środowiska partnerem podmiotów inwestujących w rozwój i modernizację ciepłownictwa

System ciepłowniczy w Polsce jest jednym z najbardziej rozbudowanych w Europie. Wiąże się z tym wiele korzyści, ale i wyzwań, szczególnie w obszarze inwestycji. Głównym celem jest ograniczenie emisji pyłów i dwutlenku węgla. Ważne są nie tylko modernizacje źródeł ciepła, ale także unowocześnianie sieci przesyłowych i wprowadzanie w nich inteligentnych rozwiązań technicznych. Oznacza to, że branżę czeka wiele inwestycji liczonych w setkach milionów złotych. Niezbędne przedsięwzięcia modernizacyjne będą wymagać zarówno rozwoju krajowego systemu wsparcia, jak i dopasowanej do potrzeb inwestorów oferty banków.

Pod względem udziału gospodarstw domowych podłączonych do systemów ciepłowniczych Polska zajmuje jedno z czołowych miejsc w Europie. Warto podkreślić, że ponad połowa mieszkańców naszego kraju korzysta z tzw. ciepła systemowego, które wytwarzane jest w znacznym stopniu przez lokalne przedsiębiorstwa ciepłownicze. W Polsce wciąż ok. 75% ciepła wytwarza się z paliw węglowych, ale są regiony, w których udział ten przekracza 90%. Kolejne miejsca w tej strukturze zajmują paliwa gazowe, olej opałowy i odnawialne źródła energii (głównie biomasa i biogaz). Udział pozostałych paliw nie przekracza 5%.

■ Wyzwania dla polskiego ciepłownictwa

Najbliższe lata będą dla polskiego ciepłownictwa okresem wyzwań

W efektywnym zarządzaniu gospodarką ciepłą istotne znaczenie mają także inteligentne sieci ciepłownicze, wpisujące się w szerszą wizję inteligentnych miast

i zmian m.in. w zakresie struktury wykorzystywanych paliw. Rosnąć będzie m.in. wykorzystanie energii odnawialnej, a także wykorzystanie odpadów jako paliwa. Przyszłościowym kierunkiem rozwoju jest także zastosowanie kogeneracji, która dzięki oszczędności paliwa w porównaniu z układami rozdzielonego wytwarzania energii elektrycznej i ciepła, pozwala wygenerować pozytywne efekty ekonomiczne. Poza tymi oczywistymi oszczędnościami, w grę wchodzi także efekty ekologiczne, w tym głównie redukcja emisji CO₂. Nie dziwi zatem fakt, że wśród celów ilościowych w dokumencie „Polityka energetyczna Polski do roku 2030” wymieniono m.in. dwukrotny wzrost do 2020 r. produkcji energii elektrycznej wytwarzanej w technologii wysokosprawnej kogeneracji, w porównaniu do produkcji w 2006 r.

W kontekście niezbędnych inwestycji jednym z ważniejszych krótko i średnioterminowych celów przedsiębiorstw ciepłowniczych jest także ograniczanie strat na przesył ciepła. W Polsce mniej niż połowa rurociągów sieci przesyłowych i mniej niż 1/3 sieci niskoparametrowych jest wykonana w technologii preizolowanej, a tylko w czasie transportu od producentów do odbiorców wytracane jest od 10 do 15% wyprodukowanego ciepła, co skutkuje stratami rzędu wielu milionów złotych.

W efektywnym zarządzaniu gospodarką ciepłą istotne znaczenie mają także inteligentne sieci ciepłownicze, wpisujące się w szerszą wizję inteligentnych miast. Projekty te zakładają wyposażenie miejskich systemów ciepłowniczych w urządzenia pomiarowe, środki transmisji danych oraz aplikacje zapewniające optymalne sterowanie pracą w warunkach normalnej eksploatacji i w stanach awaryjnych.

■ Współfinansowanie przedsięwzięć

Potencjał i potrzeby branży dostrzega Bank Ochrony Środowiska,

który oferuje średnio i długoterminowe finansowanie przedsięwzięć wspierających modernizację infrastruktury przedsiębiorstw ciepłowniczych, ale także finansowanie wydatków odbiorców końcowych, dotyczących instalacji „za węzłem”. Współfinansowanie tego typu projektów wpisane jest w ekologiczne DNA marki BOŚ oraz w realizowaną konsekwentnie Strategię Rozwoju Banku na lata 2016-2020.

Warty podkreślenia jest także fakt, że w BOŚ pracują wyspecjalizowani w obszarze ochrony środowiska eksperci - czyli Główni Ekolodzy. Są oni specjalistami z wykształceniem technicznym i zarazem doświadczeniem nabytym w uzgadnianiu i opiniowaniu szeregu projektów inwestycyjnych, wpisujących się w szeroko pojętą ochronę środowiska. Można powiedzieć, że to właśnie inżynierowie - ekolodzy pomagają w „dopięciu na ostatni guzik” finansowania przedsięwzięć przyjaznych środowisku. Dbają oni m.in. o to, by pieniądze przeznaczone na projekty proekologiczne były wydatkowane zgodnie z rygorami jakie nakładają przepisy prawa środowiskowego. Pomagają ponadto w opracowaniu optymalnego modelu finansowania konkretnej inwestycji, co jest szczególnie cenne tam, gdzie wchodzi w grę preferencyjne warunki finansowania, dotacje z funduszy krajowych i unijnych.

■ Jakie są możliwości

Wśród produktów finansowych dostępnych w BOŚ warto zwrócić uwagę na rozwiązania kredytowe tworzone wspólnie z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) oraz Wojewódzkimi Funduszami Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW). W poszczególnych województwach, wraz z WFOŚiGW, Bank Ochrony Środowiska udziela np. preferencyjnych kredytów m.in. na inwestycje przyczyniające się do ograniczenia niskiej emisji.

BOŚ współpracuje także z bankami zagranicznymi wspierającymi rozwój inwestycji w Polsce. Jednym z przykładów jest linia kredytowa o łącznej wartości 75 mln euro uruchomiona we współpracy z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym. O środki z tej puli mogą ubiegać się mali i średni przedsiębiorcy, spółki komunalne i jednostki samorządu terytorialnego. Linia EBI jest przeznaczona na wspieranie inwestycji infrastrukturalnych oraz przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska.

Wśród palety bankowych produktów warto zwrócić uwagę także na te rozwiązania, które w elastyczny sposób wspierają finansowanie bieżących potrzeb. Jednym z nich jest np. Linia Wielocelowa, która umożliwia korzystanie z wielu produktów finansowych bez dodatkowych formalności i wniosków. W ramach wspomnianej linii inwestor może liczyć na kredyt obrotowy lub inwestycyjny, gwarancję bankową, akredytywy dokumentowe czy faktoring.

■ Inwestycje skrojone na miarę

Zaangażowanie BOŚ w przedsięwzięcia z obszaru ciepłownictwa idzie w parze zapisami ujętymi w krajowych dokumentach strategicznych, zarówno tych dotyczących polityki energetycznej kraju, jak i Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju. We wspomnianych dokumentach uznano m.in. rozwój efektywnego energetycznie niskoemisyjnego ciepłownictwa systemowego i stosowanie kogeneracji w wytwarzaniu ciepła za rozwiązania, które pozwolą poprawić efektywność energetyczną gospodarki, zwiększyć bezpieczeństwo energetyczne oraz zmniejszyć emisje zanieczyszczeń - co jest zgodne z zaleceniami i kierunkami określonymi przez Unię Europejską w tym zakresie. Działania BOŚ wychodzą zatem aktywnie naprzeciw wyzwaniom, przed którymi stoi polskie państwo, firmy „ciepłownicze” i gospodarstwa domowe. □